

4. EUROPSKA LJETNA ŠKOLA ZA STUDENTE SOCIJALNOG RADA BERLIN, SRPANJ, 1999.

Sredinom srpnja 1999. godine u Berlinu se održala 4. europska ljetna škola za studente socijalnog rada u organizaciji Alice - Solomon Fakulteta za socijalni rad i socijalnu pedagogiju. Osim naših, na skupu su sudjelovala još 22 predstavnika svojih fakulteta iz različitih dijelova Europe. Cijeli program je trajao 10 dana i cilj mu je bio inicirati upoznavanje, povezivanje, te međunarodnu suradnju i razmjenu studenata i budućih stručnjaka socijalnog rada kako bi se postigla protočnost informacija i ideja, pa i na taj način unaprijedila teorija i praksa socijalnog rada. Stoga program nije obrađivao neka posebna područja struke, već se temeljio na davanju informacija o *networkingu* - povezivanju i suradnji putem različitih medija - prilikom čega se posebno naglašavala potreba informatičke prosvijećenosti i držanja koraka s modernom tehnologijom kako bi globalnom povezanošću znanstveni napredak iz mikrorazine prešao na makrorazinu.

Osim toga, prikazan je europski program *AGENDA 2000* čiji je cilj pomagati i pružati financijsku pomoć projektima koji se bave lokalnim razvojem i napretkom na bio-socijalnoj i ekonomskoj razini, u što spada i mogućnost korištenja sredstava europskih fondacija u znanstvene svrhe. Jedini problem našim profesorima i studentima leži u činjenici da je mogućnost korištenja takvih izvora uvjetovana članstvom zemlje u *PHARE* programu u koji mi nismo uključeni.

Raspravljalo se i o kriznom stanju na Kosovu i reflektiranju takve situacije na ostatak Europe, prilikom čega su uvodnu riječ dali predstavnici Jugoslavije, Albanije, Bosne i Hercegovine, te Hrvatske. Pitanja u tom dijelu programa pozakla su veliku zainteresiranost zbog isto tako velike neupućenosti i neobavještenosti sudionika u svezi razloga i uzroka ratova koji su se vodili na ovim prostorima Europe.

Sudionici su govorili o nezaposlenosti u svojim zemljama, što nam je približilo sliku općeg stanja pojedinih država. Zbog velikih razloga u standardu, gospodarskom stanju i nezaposlenosti, iako se programi i mjere ne razlikuju previše od zemlje do zemlje, mogućnosti provedbe kvalitativno i kvantitativno su različite. Dok se zapadne zemlje bore s problemom sofisticiranja sustava programa i mjera zapošljavanja, istočne se bore s egzistencijalnim pitanjima svojih stanovnika.

Posebnu dinamiku skupu je pridavala činjenica da su skupu prisustvovali predstavnici raznih zemalja, od onih koji spadaju u bogato zapadno društvo pa do onih iz postkomunističkog, često katastrofalno siromašnog. Te komponente su uveliko odredile i shvaćanje o uloge i položaja socijalnog rada u dotičnoj zemlji. Na Zapadu, poglavito u skandinavskim zemljama, socijalni rad je dostigao svoj puni zamah prijašnjih godina, a posljednjih godina je poprimio elemente pasivnosti, što se može ogledati u opsežnijem birokratskom sustavu, te nestimuliranju i pasiviziranju klijenata izdašnom socijalnom pomoći. S druge strane, socijalni rad je u većini postkomunističkih država noviji pojam zbog komunističke ideologije o nepostojanju socijalnih slučajeva, sljedom čega socijalni radnici "nisu" ni bili potrebni, pa je tako socijalni rad tek na početku i manjkavog je iskustva. Zbog ekonomskih kriza u tim zemljama socijalni radnici su suočeni s velikim problemima, a gotovo nikakvim sredstvima.

Za vrijeme boravka u Berlinu organizatori su se pobrinuli za posjet različitim projektima koji se odvijaju u gradu, kao npr. projektu za beskućnike koji osigurava stanovanje i obrazovanje za pojedinu struku (kuhari, vodoinstalateri), te plaću, a financira se radom istih, ili pak grupi za delinkvente, agresivne učenike ili učenike koji su ispali iz sustava obrazovanja. Taj se posljedni projekt provodi u sklopu centra za socijalnu skrb.

Program je bio posebno zanimljiv i stoga što je, iako su bili postavljeni osnovni okviri plana rada, sudionicima bila prepuštena sloboda daljnje provedbe vlastitom aktivnošću i kreativnošću, što je bilo povezano s razmjenom i usporedbom podataka o organizaciji studiranja. Iz dobivenih podataka može se nazrijeti da spadamo među one opsežnije studije s više terenske prakse, što je u svakom slučaju pozitivno.

I na kraju treba napomenuti da je cilj ovog programa samo djelomično postignut, te da je drugi dio ostvarenja zadatka: nastaviti suradnju kako bi se stvorila podloga za globalni socijalni rad u budućnosti ostao na sudionicima.

Ervin Ajazaj